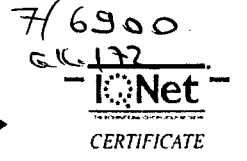

00033461228

**T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu**

Sayı : 49654233

Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15.07.2016 tarihli ve 43452547-120.07-46145 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman BAYDEMİR tarafından verilen “mevsimlik tarım işçilerinin sağlık sorunlarına ve sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına” ilişkin 7/6900 sıra sayılı yazılı soru önergesi cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

EKLER :

Yazılı Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Osman BAYDEMİR tarafından “mevsimlik tarım işçilerinin sağlık sorunlarına ve sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına” ilişkin 7/6900 sıra sayılı yazılı soru önergesi cevabıdır.

Türkiye’ de senelerdir yaşanan mevsimlik tarım işçi göçlerinin önüne geçilememiş, göç eden yurttaşların sorunları da katlanarak artmıştır. Urfa ilimiz ve ilçelerinde de ciddi geçim sıkıntısı çeken, topraksız veya toprakları olmasına rağmen bunları tarımsal sanayinin gelişmemesinden dolayı işletemeyen aileler, Türkiye’nin dört bir yerine dağılmakta ve adeta karın tokluğuna tüm aile bireyleri tarlalarda çalışmaktadırlar. Araştırmalar, Urfa’dan binlerce mevsimlik tarım işçisinin Türkiye’nin birçok iline dağıldığı bilgisini göstermektedir. Basında yıllardır yer bulan mevsimlik tarım işçilerin yaşam koşulları ve var olan sağlık sorunları, işçi göçlerinin başladığı bu aylarda tekrar gündeme gelmekte, göç eden aileler sorunlarını dile getirmekteler. Her yıl bir tekrarı yaşanan, binlerce mevsimlik tarım işçisini ilgilendiren sorunlara dair kalıcı çözümlerin üretilmemesi, bütüncül bir politikanın inşa edilmemesi, yadsınamayacak önemdeki sorunların da katlanarak artmasına neden olmaktadır. Mevsimlik tarım işçilerinin sağlık hizmetlerine erişimi ve koşullardan kaynaklı yaşadıkları sağlık sorunları da bu çerçevede önem arz etmektedir.

Bu gerekçelerle;

SORU 1: Araştırmalar, her beş mevsimlik tarım işçisinden ikisinin tarladaki işlerin yoğunluğu ve uzaklık nedeniyle sağlık hizmetlerine ulaşamadığını göstermektedir. Tüm işçilerin sağlık hizmetlerine sorunsuz bir şekilde erişmesi için Bakanlığımız ne tür adımlar atmaktadır?

CEVAP 1: Kurumumuz tarafından, mevsimlik tarım işçi ve ailelerinin sağlık hizmetlerine erişimlerinin artırılması ve sağlık hizmetlerinden etkin yararlanabilmeleri için mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan 5 Şubat 2015 tarih ve 29258 sayılı “Toplum Sağlığı Merkezleri Ve Bağlı Birimler Yönetmeliği” ile 08.06.2015 tarih ve 520 sayılı “Mevsimlik Tarım işçilerine Sunulacak Sağlık Hizmetleri Talimatnamesi” kapsamında poliklinik hizmetleri (teşhis ve tedaviyi kapsayan), bulaşıcı hastalıkların kontrolü, salgının önlenmesi, bağışıklama, bulaşıcı olmayan hastalıklarla mücadele ve çevre sağlığı hizmetleri sunulmaktadır. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı, Harran Üniversitesi UNFPA işbirliğinde mevsimlik tarım işçilerine ve hizmet sunucularına yönelik (aile hekimliği çalışanları, toplum sağlığı merkezi çalışanları, din görevlileri gibi) rehberler geliştirilmiş ve eğitimler yapılmıştır.

SORU 2: Kaç mevsimlik tarım işçisi sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanmaktadır? Kaç mevsimlik tarım işçisi halen sağlık sorunlarına dair maliyetleri kendileri karşılamak zorunda bırakılmaktadır? Her tarım işçisinin sağlık güvencesine ücretsiz erişimini sağlamaya yönelik diğer Bakanlıklarla ortak yaptığınız bir çalışma var mıdır?

CEVAP 2: Tüm vatandaşlarımız birinci basamak ve koruyucu sağlık hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanmakta olup bu hizmetler mevsimlik tarım işçi ve ailelerini de kapsamaktadır.

SORU 3: Yapılan araştırmalar tarım işçilerinde doğurganlık hızının Türkiye ortalamasının iki kat daha fazla, ölü doğumların 5 kat daha fazla olduğunu işaret etmektedir. Ölü doğumların Türkiye ortalamasının bu kadar üzerinde olmasının nedenleri nelerdir? Bu ölümlerin önüne geçmek için Bakanlığınızca atılan adımlar nelerdir?

CEVAP 3: Adölesan ve ileri yaş gebelik, akraba evliliği, kan uyuşmazlığı, kronik hastalık varlığı, çalışma koşullarının zorluğu vb. nedenlerle mevsimlik tarım işçisi kadınlarda, anne ve bebek ölümleri daha fazla görülebilmektedir. Bakanlığımızca risk faktörlerinin önlenmesi ve ölüm hızlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Toplum sağlığı merkezleri tarafından oluşturulan gezici sağlık ekipleri, bahse konu kişilere, bulundukları yerlerde sağlık hizmetleri sunmaktadır. Ayrıca bu gruba yönelik olarak sağlık okuryazarlığını artırmak amacıyla broşür ve afişler hazırlanmış olup müdürlüklerimiz aracılığıyla ilgililerine ulaştırılmaktadır.

SORU 4: Mevsimlik tarım işçilerinin konakladıkları mekânların sağlık koşullarına dair bakanlığınız bünyesinde yapılan incelemeler – tespitler var mıdır? Var ise, koşulların düzeltilmesi ve bir standardın yakalanabilmesi için Bakanlığınızca yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP 4: 24 Mart 2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi” konulu 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde, mevsimlik gezici tarım işçilerine kamu hizmetleri verilmekte; bu kapsamdaki iş ve işlemler Valilikler koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir. Toplum sağlığı merkezlerine bağlı çevre sağlığı ekipleri tarafından işçilerin konakladığı mekânların sağlık açısından risk değerlendirmesi yapılmaktadır. Tespit edilen risk faktörlerini ortadan kaldırmak amacıyla İl/İlçe Hıfzısıhha Kurulları toplanmakta, kurul tarafından alınan kararlar çerçevesinde, diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak gerekli faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

SORU 5: Mevsimlik tarım işçilerinin yaşadıkları rahatsızlıklar nelerdir? Bu rahatsızlıkların kaç beslenme ve ortamın sağlıksız koşullarından kaynaklanmaktadır? Bu rahatsızlıkların önüne geçilmesi için Bakanlığınızca aldığınız önlemler nelerdir?

CEVAP 5: Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de hayvan ve su kaynaklı bulaşıcı hastalıklar, üreme sağlığı sorunları, beslenme bozuklukları, tarım ilaçlarına bağlı zehirlenmeler, solunum sistemi hastalıkları, kas ve iskelet sistemi hastalıkları, kaza ve yaralanmalar, cilt hastalıkları mevsimlik tarım işçilerinde, toplumun diğer kesimine göre daha sık görülmektedir. Mevsimlik tarım işçisi kadın, bebek, çocuklar, Bakanlığımız tarafından dezavantajlı gruplar arasında kabul edilmekte ve sağlık sorunlarına yönelik özel önlemler alınmaktadır. Anne sütünün önemi ve kullanımının sağlanması, gebelik döneminde beslenme, yeterli sıvı alımı, besinlerin uygun ve güvenli şekilde saklanması, sağlıklı su temini, dengeli beslenmenin önemi ve benzeri konularda farkındalık eğitimleri yapılmakta, özel programlarımız çerçevesinde tüm gebe ve bebeklere Demir ve D vitamini desteği sağlanmakta ve bağışıklama hizmetleri yapılmaktadır. Ayrıca, sağlık personeline çevre sağlığı ve güvenliği, su güvenliği konularında eğitimler verilmekte, bireylere ücretsiz klor tablet olarak dağıtılmakta ve içme-kullanma sularının sağlık açısından uygunluğu değerlendirilmektedir.

SORU 6: Mevsimlik tarım işçilerinin arasında yer alan çocuk işçilerin yaşadığı sağlık sorunları nelerdir? Bu rahatsızlıkların önlenmesi için Bakanlığınız tarafından yapılan çalışmalar var mıdır?

CEVAP 6: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından “Çocuk İşçiliği İle Mücadele Ulusal Programı” hazırlanmakta olup Bakanlığımız tarafından bu çalışmaya gerekli katkı sağlanmaktadır.

SORU 7: Yapılan araştırmalarda mevsimlik tarım işçilerinin % 70'nin ilaçlama yaparken maske takmadığı ve % 90'nın tulum/ilaçlama kıyafeti giymediğı belirtilmektedir. Bu durumun yarattığı sağlık sorunları nelerdir?

CEVAP 7: Pestisite bağlı olarak cilt veya göz irritasyonu, santral sinir sistemini etkilenimi, üreme problemleri ve kanser gibi sağlık sorunlarının yaşanabileceğı bilinmektedir.

SORU 8: Mevsimlik tarım işçilerinin sağlık sorunlarının ortadan kaldırılması için Bakanlığınızın istişarede bulunduğu ve birlikte hareket ettiğı Bakanlıklar ve kurumlar hangileridir? Ne tür ortak çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAP 8: 24 Mart 2010 tarih ve 27531 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan “Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin alışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi” konulu Genelge doğrultusunda çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Belediyeler ve Kolluk Kuvvetleriyle ortak çalışmalar yürütülmektedir. Ayrıca niversiteler ve konuyla ilgili uluslararası kurum ve kuruluşlarla mevsimlik tarım işçilerinin sağlık ihtiyaçlarının tespit edilmesi ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Konuya gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ederim.